

ПЛАН И ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ИЗБОРНИХ КАНДИДАТА ЗА ДРЖАВНО ВЕЋЕ ТУЖИЛАЦА БОРИСА ПАВЛОВИЋА

Кандидатуру за изборног члана Државног већа тужилаца прихватио сам искључиво из разлога како бих добио прилику да својим залагањем допринесем јачању самосталности и угледа тужилачке професије. Као неко ко је читав свој досадашњи радни век провео у тужилаштву, скоро 20 година, сматрам да имам довољно знања и искуства које бих могао да искористим у остварењу циљева за које бих се залагао у Државном већу тужилаца.

Прихватајући вредности које прокламују уставни, законски и подзаконски прописи који регулишу организацију и рад јавног тужилаштва у Републици Србији, као независни кандидат вођен искључиво компасом струке и њених потреба, кандидовао сам се за место изборног члана Државног већа тужилаца из основних јавних тужилаштва. У виду сам имао и лично искуство као јавног тужиоца у Трећем основном јавном тужилаштву у Београду, где сам кроз претходне године могао управо „на терену“ да сагледам потребе јавних тужилаца и њихових заменика на основном нивоу јавнотужилачке организације. Стечено искуство желео бих да употребим у правцу формирања Државног већа тужилаца које ће једнако разматрати потребе јавних тужилаштва на свим нивоима, па тако и на основном нивоу, јер је без сумње реч о месту где се решава највећи број тужилачких предмета, као и нивоу на коме су највише потребни људи који ће знати да укажу на нагомилане проблеме који се јављају у основним јавним тужилаштвима, а које је могуће добрим делом решити кроз деловање Државног већа тужилаца.

Основни циљеви мог програма су конкретни и упорним и безусловним залагањем, реално оствариви. Не желим овом приликом да вас оптерећујем општим и апстрактним стварима, програмима који су писани само форме ради, који представљају сами себи циљ. Као члан Државног већа тужилаца залагао бих се за циљеве од којих би сва основна тужилаштва у Републици Србији, као носиоци несумњиво највећег дела тужилачког посла у земљи, имали одмах и непосредно професионалну помоћ која би олакшала рад свих нас у основној надлежности.

Сходно реченом, уколико бих био изборни члан ДВТ-а, залагао бих се за решавање следећих питања које сам уочио као проблематична:

- 1) **Смањење, односно потпуно избегавање коришћења упућивања заменика основних јавних тужилаца у виша јавна тужилаштва** – у току рада претходног ДВТ-а приметио сам да није било довољно енергије која би била усмерена на правовремено бирање заменика основних јавних тужилаца у виша јавна тужилаштва, што је произвело потребу да Републички јавни тужилац реагује коришћењем института упућивања (члан 63 Закона о јавном тужилаштву). Наведеним решењем нико у пракси није био задовољан, нити заменик основног јавног тужиоца који је упућен, јер има несигуран статус који је орочен на годину дана рада, нити његове колеге заменици јавног тужиоца и сами јавни тужиоци као руководиоци јавног тужилаштва из кога се заменици упућују. Колеге заменици јавног тужиоца нису задовољни јер када је неко упућен на рад у друго јавно тужилаштво, он „држи“ своје место у основном јавном тужилаштву и нема могућности да се изабере нови заменик јавног тужиоца, што

аутоматски за друге заменике јавних тужилаца значи више предмета у раду, више дежурстава и других врста обавеза које имају заменици јавног тужиоца у свом раду. Из истог разлога нису задовољни ни јавни тужиоци на основном нивоу, јер не могу да попуне места која имају и тако организују на адекватан начин рад у јавном тужилаштву којим руководе. Примећен је и сувише велики број јавних тужилаца који су упућени да врше функцију у неком другом основном јавном тужилаштву, што треба свести на најмању могућу меру и тиме обезбедити рационалну употребу јавнотужилачких капацитета. Из тог разлога један од битних постулата за који бих се залагао као изборни члан ДВТ-а из основних јавних тужилаштава јесте **прекид овакве праксе** и тиме омогућавање ефикаснијег рада основних јавних тужилаштава попуњавањем и коришћењем свих капацитета која већ имају по систематизацији.

- 2) **Попуњавање свих места предвиђених актом о систематизацији и проширивање постојећих систематизација** – Сматрам да проширивање надлежности у поступању јавног тужилаштва није адекватно испраћено, у смислу благовременог проширивања и попуњавања капацитета која основна јавна тужилаштва имају по постојећим актима о систематизацији. Наиме, још током 2009. године јавном тужилаштву је стављена прва проширена надлежност кроз почетак примене Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, која **није била испраћена никаквим повећањем капацитета јавног тужилаштва**. Затим је током 2013. године дошло до преласка истраге у надлежност јавног тужилаштва, где је највећи број незавршених истрага из суда пренет у надлежност основних јавних тужилаштава, а са повећањем капацитета јавног тужилаштва кренуло се са закашњењем. Застој у раду настао је, не само због преношења огромног броја предмета из суда у јавно тужилаштво, него и из разлога што капацитети јавног тужилаштва **нису благовремено повећани** како би се спремно дочекала примена јавнотужилачке истраге. На концу, када је у питању рад основних јавних тужилаштава, њихова надлежност додатно је оптерећена почетком примене Закона о спречавању насиља у породици током 2017. године, **чија примена такође није била испраћена било каквим планским повећањем капацитета основних јавних тужилаштава**. Сходно томе, мој циљ као изборног члана ДВТ-а из редова основних јавних тужилаштава не би био само попуњавање постојећих систематизација и њихово даље проширивање, **него и настојање да се то проширивање увек благовремено учини**, како не би дошло до гомилања предмета и превеликог оптерећења заменика основних јавних тужилаштава, јер је након тога много теже истовремено радити на „рашчишћавању“ старих предмета и правременом решавању новопристиглих предмета. Зато ће и наведено питање бити предмет мог залагања у ДВТ-у, у настојањима да поправим положај заменика јавних тужилаца у основним јавним тужилаштвима у Републици Србији.
- 3) **Решавање питања администрације и инфраструктурних услова рада у основним јавним тужилаштвима** – Иако су и претходни изборни чланови ДВТ-а обећавали решавање ових питања, сматрам да се у томе није одмакло у мери потребној за ефикасан и комфоран рад јавних тужилаштава. **Моја је жеља да се заменици јавних тужилаца у основним јавним тужилаштвима осећају као функционери не само на папиру, већ и у свакодневним условима у којима раде**. За тако нешто је потребно креирати услове рада који су барем на нивоу који су имале истражне судије током примене ЗКП-а из 2001. године, а они би подразумевали **по једног стручног сарадника, записничара и приправника по заменику јавног тужиоца, као и кабинет у коме би могли да воде истрагу у мери за коју се укаже потреба**. Такође,

неопходно је да сва тужилаштва у Србији имају ИТ стручњака, без чијег ангажовања је незамисливо коришћење Сапо апликације која се уводи у целог тужилачкој организацији. Сматрам да, у највећој мери, кадровски потенцијал и постојећи услови рада нису адекватни у том смислу, па ће моји напори бити усмерени и на обезбеђење средстава за тако нешто, а у наредној тачки програма ће бити представљено и како планирам да тако нешто спроведем.

- 4) **Одговорно планирање буџета за рад тужилаштва.** Финансијска средства неопходна за рад тужилаштва морају бити планирана на основу детаљно спроведене анализе потреба јавних тужилаштва. Велики број тужилаштва у Србији веома често је у блокадама због немогућности сервисирања обавеза према адвокатима и судским вештацима, што значајно оптерећује нормалан рад у тужилаштвима. Такође, **неопходно је обезбедити довољно средстава за исплату прековременог рада заменицима јавног тужиоца и административном особљу за њихов рад.** Прековремени рад није само рад на дежурствима, него и на предметима ван радног времена, а што потребе ефикасног поступања реално захтевају. Сваки прековремени рад мора бити плаћен. Поред наведеног, **морају се обезбедити довољна финансијска средства за едукацију носилаца јавнотужилачке функције и осталог стручног особља.** Даља едукација је основни предуслов развоја целокупне тужилачке организације и она мора бити доступна свима, безусловно и под потпуно једнаким условима.
- 5) **Конкретна мера која би у повећавању буџета тужилаштва могла да помогне јесте усмеравање дела средстава која долазе из примене одлагања кривичног гоњења у буџет јавног тужилаштва.** Како решавање претходног питања захтева и предлагање конкретних мера којима би се обезбедила средства за решавање питања администрације и инфраструктурних услова рада у јавном тужилаштву, одлучио сам да се залажем и за конкретну меру којом би се средства обезбедила. **Уколико би се средства која се обезбеђују одлагањем кривичног гоњења делом усмерила у буџет јавног тужилаштва,** постигао би се двоструки мотивациони ефекат за замене јавног тужиоца у основним јавним тужилаштвима. Прво, кроз та средства би се побољшао и њихов положај, што би их мотивисало да уложи додатне напоре у примену одлагања гоњења, јер би знали да истовремено са сваким одлагањем кривичног гоњења директно утичу и на побољшање персонално-инфраструктурног положаја у свом јавном тужилаштву. Друго, повећањем примене одлагања кривичног гоњења повећало би се решавања предмета кроз овај диверзиони начин поступања у кривичном поступку, чиме би се оставило више простора за поступање основних јавних тужилаштва у предметима који иду на оптужење. Због свега наведеног, као изборни члан ДВТ-а настојао бих кроз ову конкретну меру да побољшам рад основних јавних тужилаштва.
- 6) **Активна улога у иницирању законских измена.** Законик о кривичном поступку није озбиљније мењан од 2014. године, иако пракса показује да има решења која захтевају одређене измене у циљу олакшавања поступања у конкретним предметима. Управо у томе је улога изборних чланова ДВТ-а, који су радом на „терену“ уочили недостатке постојећих решења која захтевају хитне измене, не само кад је у питању претходно поменути Законик о кривичном поступку.

- 7) **Доступност чланова ДВТ-а својим колегама ради сазнавања проблема које би ДВТ требало да решава** – за разлику од досадашњег поступања изборних чланова ДВТ-а, сматрам да је потребно да ради што успешнијег сагледавања проблема са којима се суочавају јавни тужиоци и заменици основних јавних тужилаштава изборни чланови ДВТ омогуће директан приступ заинтересованим колегама да укажу на проблеме које је потребно решити. Конкретан помак у том смислу било би **одређивање термина у коме би јавни тужиоци и њихови заменици могли да дођу у ДВТ и поразговарају са изборним члановима о текућим проблемима, али и посета изборних чланова, тужилаштвима како би се кроз непосредан контакт спознале тешкоће на које се наилази у раду и у што краћем року изнашла задовољавајућа решења.** На тај начин би имали јасну слику шта је потребно поправити и са каквим се проблемима суочавају колеге, па би и у будућем деловању било могуће усмерити фокус деловања ДВТ-а у том правцу.
- 8) **Уређење односа са медијима, у циљу што транспарентније слике о раду јавног тужилаштва** – Мишљења сам да у досадашњем раду није довољно уложено у побољшање односа са медијима, јер се кроз медије јавност добрим делом упознаје са начином рада јавног тужилаштва и разлозима из којих се поступа на одређени начин. Медији су средство комуникације које је свеприсутно и без којег није могуће деловати у данашњици, а рад медија може се користити тако да се побољша положај јавног тужилаштва и учини доступан обичном грађанину, али се медији могу и игнорисати, што доводи до њиховог произвољног извештавања, које шкоди угледу и раду јавних тужилаштава. Сигуран сам да је већина колега из основних јавних тужилаштава имала прилике да ради на предметима који су медијски пропраћени, и да су свесни значаја уређења односа са медијима. У том смислу бих као изборни члан ДВТ-а **настојао да обезбедим што веће отварање јавних тужилаштава ка медијима и грађење односа међусобног поверења у извештавању.** Кроз то отварање јавно тужилаштво би једновременно вршило и едукацију медија о начину на који је коректно извештавати о поступању јавног тужилаштва, што би дугорочно остварило позитиван ефекат на слику јавног тужилаштва у јавном мњењу и његову улогу приближило обичном грађанину. Тиме би сваки грађанин схватио важност улоге јавног тужилаштва у нашем кривичном систему и његов задатак да кроз своје поступање заштити и обичног грађанина.
- 9) **Увођење бенефицираног радног стажа за носиоце јавнотужилачке функције.** Залаго бих се да се носиоцима јавнотужилачке функције уведе бенефицирани радни стаж у складу са решењима која већ постоје у сектору безбедности државе коме и јавно тужилаштво делимично припада односно по решењима за припаднике војске, полиције, Безбедносно информативне агенције и пореске полиције.

**ЈАВНИ ТУЖИЛАЦ
ТРЕЋЕГ ОСНОВНОГ ЈАВНОГ
ТУЖИЛАШТВА У БЕОГРАДУ
Борис Павловић**